

JAVASLAT

Glykais Gyula kardvívó olimpikon életpályája
a Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Könczöl Dánielné
(személy/intézmény/szervezet/vállalkozás)

Kelt: Pomáz, 2020. május 20.

a javaslattevő aláírása:

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve, címe:

Pomáz Barátai Társaság 2013 Pomáz, Luppa Vidor utca 2.

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: *Könczöl Dánielné*

Levelezési cím:

Telefonszám:

E-mail cím:

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: *Glykais Gyula kardvívó olimpikon életpályája*

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: (csak egy jelölhető)

agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet

ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport

természeti környezet turizmus

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: *Pomáz*

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

települési

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Glykais Gyula - nemzetünk sporttörténetének jeles szereplője - kétszeres kardvívó olimpiai bajnok. - „A gereg”

Glykais Gyula életének első 10 évét Pomázon töltötte. Édesapja révén görög származású. Apja tisztviselő, anyja óvónő volt, Az Állami Elemi Iskola törzskönyve tanúsítja, hogy itt

a javaslattevő aláírása:

kezde meg iskolai tanulmányait, mint Fő utca / ma Kossuth Lajos u./ 20 szám alatti helyi lakos. Anyját 1903-ban munkaképtelenség miatt nyugdíjazták, s Glykais Gyula 1903 és 1907 között Székelyudvarhelyen folytatta tanulmányait. 1912-től pedig már a BEAC sportolója.

A két háború között újra éledő kardvívósport egyik csillaga, a számos bajnoki címet is begyűjtő– kétszeres kardvívó olimpiai bajnok Glykais Gyula – 1893 április 9-én Pomázon látta meg a napvilágot. Születésének dátuma a pomázi görögkeleti egyház anyakönyvébe van bejegyezve. Szokatlan neve családjának görög eredetére utal. Kezdetben a BEAC /Budapesti Egyetem Atletikai Club/ sportolója, és 16 évesen vesz először kezébe kardot. Hamarosan a MAFC /Műszaki Egyetem Atletikai és Foci Club/ versenyzője. Tehetségét első mestere dr Gerentsér László fedezte fel, majd a híres olasz vívómester Italo Santelli tanítványa lett./ A „gereg” elnevezés is tőle származik./ A vívósport történetébe, mint a bajnoki koszorú legméltóbb – a legklasszikusabb és legortodoxabb vívójaként vonult be. Versenyein érvényesült klasszikus mondása: „Sportolok saját öröömért, versenyek hazám dicsőségéért.”

Az első világháború után, a kazamatában eltöltött olasz fogság testileg lelkileg megtörte. Döntő fordulatot jelentett életében, amikor a Gróf Tisza István Vívó Club állást kínált neki, s meghívták Szolnokra, hogy vegyen részt a vívó club feltámasztásában. A Magyar Királyi Állami Építészeti Hivatal alkalmazottja lett, majd Tolna vármegye főszámvevője /revizora/, és rendszeresen feljárt edzésekre Pestre Santelli mesterhez. 1932 után visszavonult a versenyzéstől, de gyakran megfordult Santelli vívótermében, s először csak hallgatta a pengék csengését, majd nekivetkőzve pengére kapott, s látni való volt, hogy az „öreg görög” még mindig legény a páston – mint azt életrajzírói feljegyezték róla. Életének 55. évében 1948 június 12-én érte a halál Szekszárdon, végső nyughelye a szekszárdi köztemetőben van.

Sportolói teljesítményének csúcspontja az amszterdami olimpia 1928-ban, ahová azzal az ambícióval érkeztek sportolóink, hogy a történelem viharai után, megmutassák a magyar erőt. Kielezett küzdelemben az olaszok elől hozták el az aranyérmet, csak úgy, mint később 1932-ben Los Angelesben, ahol elismerve a magyar fölényt, az olasz csapat levonult a pástról

Glykais Gyula eredményei: kétszeres olimpiai bajnok /csapat 1928, 1932/, háromszoros Európa-bajnok /egyéni 1929 :, csapat 1930, 1931:./ Európa-bajnok 3.hely /egyéni 1927/, magyar bajnok /csapat 1927/ - a szolnoki Vívó Club országos versenyén bajnok 1928-29-ben. – Húszszoros válogatott.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Glykais Gyulát Pomáz mindig is híres szülőttei között tartotta számon, A képviselőtestület 1932 szeptember 5-i ülésén jegyzőkönyvben örökítette meg a Los Angelesben szerzett olimpiai aranyérmét s küldöttség utazott Szolnokra, hogy kezet szorítson a Pomáizról elszármazott magyar bajnokkal.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források stb.)

a javaslattevő aláírása:

- *PBT hírlevél 1996 évi 12. szám Könczöl Dániel: Pomáz szülötte az elfelejtett Glykais Gyula olimpiai bajnok.*
- *Havas László: A magyar sport aranykönyve (Budapest 1982.)*
- *Lukács-Szepes.: A magyar olimpiai aranyérmek története (Budapest)*
- *Syposs Zoltán: A magyar szívű görög (Népsport 1978. december 20.)*
- *Diószegi Krisztina: Ha nem rövid a kardod ..., avagy egy XX. századi görög eredetű kétszeres olimpikon kardvívó a magyar olimpiai csapatban*
- *Az Ujság, 1913. február (11. évfolyam, 41-51. szám)1913-02-18 / 42. szám 19.old*
- *Magyarország, 1913. március (20. évfolyam, 52-76. szám)1913-03-20 / 68. szám 16.- 17.old*
- *Az Ujság, 1913. április/2 (11. évfolyam, 90-102. szám)1913-04-23 / 96. szám 17.old*
- *Egyetemi Lapok, 1913 (26. évfolyam, 1-20. szám)1913-04-30 / 8. szám 10. – 11.old*
- *Az Ujság, 1913. november/1 (11. évfolyam, 260-271. szám)1913-11-14 / 270. szám 16.old*
- *Budapesti Hírlap, 1914. február (34. évfolyam, 28-51. szám)1914-02-03 / 29. szám 13.old*
- *Budapesti Hírlap, 1914. március (34. évfolyam, 52-77. szám)1914-03-13 / 62. szám*
- *Budapesti Hírlap, 1914. március (34. évfolyam, 52-77. szám)1914-03-17 / 65. szám 17.old*
- *Herkules, 1914. január-december (31. évfolyam, 1-20. szám)1914-03-31 / 6. szám 46.old*
- *Pesti Napló, 1921. március (72. évfolyam, 48–68. szám)1921-03-22 / 62. szám 2.old*
- *Sporthírlap, 1921. január-június (12. évfolyam, 1-51. szám)1921-05-30 / 43. szám 8.old*
- *Sporthírlap, 1922. január-június (13. évfolyam, 1-54. szám)1922-02-20 / 15. szám 15.old*
- *Nemzeti Sport, 1922. február (14. évfolyam, 10-17. szám)1922-02-27 / 17. szám 7.old*
- *Szekszárdi Vasárnap, 2007 (17. évfolyam, 1-42. szám)2007-11-04 / 36. szám*
- *Tolnai Népszás, 1990. július (1. évfolyam, 75-100. szám)1990-07-25 / 95. szám - Egy már-már feledett bajnok emlékére*
- *Szekszárdi Vasárnap 2004 (14. évfolyam, 1-40. szám)2004-09-19 / 28. szám*
- *MOB honlap - <http://olimpia.hu/champdata/details/id/22233/m/239> (2020.május 14)*

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe (ha van):

.....

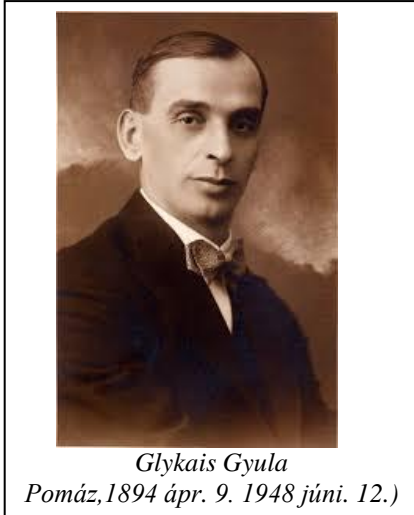
Kelt: Pomáz 2020. május 20.

a javaslattevő aláírása:

III. KÖTELEZŐ MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet: Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális- dokumentációja

2. sz. melléklet: A Htv. 1. § (1) bekezdés i) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Glykais Gyula kardvívó 1948. június 12-én, 55 éves korában hunyt el. A magyar kardvívás fénykorának egyik civil kiválósága, hiszen a görög származású sportember akkori társainak többségével ellentétben nem katonatiszt, hanem a mérnöki hivatást választotta. Két olimpián, Amsterdamban és Los Angelesben erősítette a magyar csapatot. A szó igazi értelmében, hiszen 1932-ben az egyik legbiztosabb magyar kardcsapat győzelem alkalmával csupán két asszót veszített és tizet nyert meg. Sikereit általában a csapatban aratta, de 1929-ben, Nápolyban az egyéni versenyben is igazolta képességeit, Európa-bajnok lett. A világháború befejezését követően Szekszárdon élt, ott is hunyt el.

forrás: <http://olimpia.hu/champdata/details/id/22233/m/239> (2020. máj 14. – MOB honlap

a javaslattevő aláírása:

2. sz. melléklet: A javaslatához csatolt fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Csatolt képek: (képek forrása: internet archiv)

 Jobbra_Glykais.jpg	JPG fájl	82 KB
 ItaloSantelli.jpg	JPG fájl	25 KB
 glykais_gyula_sirja.jpg	JPG fájl	36 KB
 glykais.jpg	JPG fájl	5 KB

Nyilatkozat

Alulírott, **Könczöl Dánielné** nyilatkozom, hogy a Javaslat a „**Glykais Gyula kardvívó olimpikon életpályája**” Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez című adatlap, valamint annak mellékletét képező, a javaslatban szereplő nemzeti értékről készített fotók / multimédiás anyagok a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet alapján feladattal felruházott szervezetek által térítésmentesen felhasználhatók. Tudomásul veszem, hogy ez a nyilatkozatom nem visszavonható.

Pomáz, 2020. év május 20.

aláírás

a javaslattevő aláírása:

